

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1932 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i 8 § i lagen om enskilda vägar.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 95, av herr *Lundén* har hemställts, att riksdagen för sin del måtte besluta införa lagbestämmelse av innehåll, att ägaren av varje slags fastighet skall svara för vägbyggnadsskyldigheten.

I fråga om *vägbyggnadsskyldigheten* var redan 1907 års lag om enskilda vägar av samma innebörd som den nu gällande lagen nämligen att *ägaren* svarar för denna skyldighet, dock med undantag för egendom, som tillhör kronan eller allmän inrättning, där den åligger *innehavaren*. Såsom motivering för detta undantag anföres i den proposition (nr 88 vid 1907 års riksdag), genom vilken lagförslaget då framlades, följande:

»För en sådan anordning tala också särskilda skäl. I fråga om stora grupper av hithörande egendomsslag, såsom hemman under stadgad åbo rätt och ecklesiastikstatens boställen, har den nominelle ägaren, kronan, icke ens något omedelbart intresse av ifrågavarande angelägenhet, och beträffande såväl dessa som andra slag av allmän egendom torde innehavarnas rättsställning kunna förutsättas vara så ordnad och tryggad, att de skäligen böra kunna åtminstone i första hand göras ansvariga för fullgörande av nu avsedda förpliktelse. Dess uttvingande hos ägaren skulle väl ock i de flesta fall bliva förenat med större omgång, besvär och kostnader för båda parterna än vad förhållandet behövde bliva, om talan finge riktas mot innehavaren.»

Till stöd för sin framställning har motionären anfört följande.

»Lagen av den 29 juni 1926 om enskilda vägar stadgar i § 8 att: 'I avseende på byggnadsskyldigheten svare, för fastighet, som tillhör kronan eller allmän inrättning (innefattande även ecklesiastik jord) innehavaren och för annan fastighet dess ägare.'

Genom en dylik bestämmelse kan en arrendator av ett hemman tillhörande kronan eller allmänning komma att nödgas utbetala ett oförutsett belopp utan att denne åtnjuter någon förmån därav. Byggnadsskyldigheten kan nämligen inträda efter arrendeupplåtelsen. Möjligt är att kostnaden kan åtminstone till en del överflyttas på en efterträdare, men att för arbetets fullgörande anskaffa nödigt belopp för innehavaren kan

understundom ställa sig hart när omöjligt. Ett för mig bekant exempel anföres.

Några ägare till mindre hemman i en skogsbygd, avlägset boende från allmän väg, beslöto att ingå till vederbörande myndighet med framställning om förordnande av förrättningsman att indela för omläggning och underhåll till hemmanen hörande utfartsväg.

Bland de ägototter, som berördes av ifrågavarande väg, finnes ett skogsskift (utskift) till ett ecklesiastikt mindre hemman. Arrendatorn, vilken nu blev ålagd en byggnadsskyldighet för ifrågavarande vägs omläggning, beräknad för hans del till cirka 2,000 kronor, har ej någon annan inkomst därav än 50 kronor årligen från ett mindre ställe, beläget inom skogsskiftet. Denna inkomst hade beräknats vid arrendeavtalets ingående. Arrendatorn är genom en svår sjukdom, som drabbat familjen, jämte andra omständigheter, urståndsatt att fullgöra byggnadsskyldigheten. Det synes mig rättvist att, för att ej en för ett flertal nyttig omläggning av en väg skall hindras, ägaren och ej innehavaren svare för kostnaden och arrendatorn sedan årligen erlägger ett belopp, motsvarande nyttan av anläggningen för hans vidkommande.»

Utskottet.

Utskottet finner motionen väl värd beaktande. Onekligen föreligga nämligen med de nuvarande bestämmelserna möjligheter för att en arrendator av publik egendom oskäligt betungas genom vägbyggnadsskyldighet enligt lagen om enskilda vägar. I vad mån och på vad sätt en modifikation i lagstiftningen härutinnan bör vidtagas är emellertid en fråga, vartill utskottet med hänsyn till frågans i flera avseenden ganska invecklade natur icke anser sig böra fatta ställning utan föregående utredning. Utskottet vill därför förorda, att hänvändelse göres till Kungl. Maj:t i ändamål att erhålla erforderlig utredning i ärendet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av motionen II:95 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning av frågan i vad mån och på vad sätt en modifikation i gällande lagbestämmelser om vägbyggnadsskyldigheten beträffande enskilda vägar med avseende å publik egendom bör vidtagas för vinnande av det i motionen avsedda syftet samt till riksdagen inkomma med det förslag, vartill utredningen må giva anledning.

Stockholm den 19 april 1932.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 40.